

bestuursopleidingen.nl

Jeugdwet en Algemene wet bestuursrecht

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat

bestuursopleidingen.nl

Jeugdwet, doelen en regelgeving

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat

bestuursopleidingen.nl

Nieuwe jeugdwetgeving op 1 januari 2015

- Wetten in formele zin:
  - Jeugdwet
  - BW gewijzigd als gevolg van Wet herziening kindbeschermingsmaatregelen
- Wetten in materiële zin:
  - Besluit Jeugdwet
  - Verordening gemeenteraad
  - Nadere regels b en w

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat

bestuursopleidingen.nl

Jeugdwet en WKBM

- Jeugdwet past de structuur van het jeugdstelsel aan
- Wet kindbeschermingsmaatregelen wijzigt het materiële jeugdrecht (Burgerlijk Wetboek)

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat

bestuursopleidingen.nl

Achtergrond wijzigingen Jeugdwet

- Parlementaire werkgroep "Toekomstverkenning jeugdzorg" laat tekortkomingen zien:
  - financiële prikkels werken richting dure gespecialiseerde zorg
  - tekortschietende samenwerking rond kinderen en gezinnen
  - afwijkend gedrag wordt onnodig gemedicaliseerd;
  - kosten opdrijvend effect als afgeleide van deze knelpunten

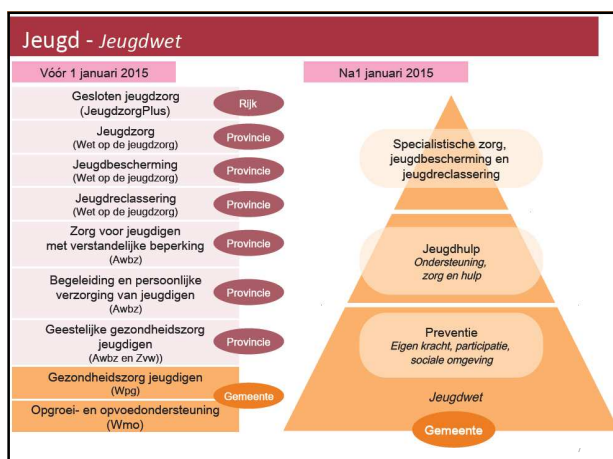
Bestuursrechtelijke opleidingen op maat

bestuursopleidingen.nl

Doelen stelselherziening (transitie) jeugd

- Herziening moet leiden tot:
  - een omslag (transformatie) naar meer preventie en eerdere ondersteuning
  - uitgaan van de eigen kracht van jeugdigen en hun ouders
  - minder snel medicaliseren van problemen
  - integrale aanpak met betere samenwerking rond gezinnen en (jeugd)hulp op maat

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat

bestuursopleidingen.nl

De Jeugdwet in hoofdstukken

1. Begripsbepalingen en reikwijdte
2. Gemeente
3. Gecertificeerde instelling
4. Eisen aan jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen
5. Pleegzorg
6. Gesloten jeugdhulp bij ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen
7. Gegevensverwerking, privacy en toestemming
8. Financiën en verantwoording
9. Toezicht en handhaving
10. Overgangsrecht
11. Wijziging van andere wetten
12. Slotbepalingen

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat

8

bestuursopleidingen.nl

Waarover gaat het jeugdrecht?

- Hulp verlenen aan jeugdigen die in de knel zijn geraakt
- Oorzaken daarvan zijn zeer verschillend

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat

9

bestuursopleidingen.nl

Voorzieningen voor jeugdigen

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat

10

bestuursopleidingen.nl

Overzicht jeugdhulp in het vrijwillig kader (1)

- Jeugdzorg
  - Ambulante zorg
  - Pleegzorg
  - Jeugdgezondheidszorg
  - Jeugdzorgplus
  - Verblijf in een jeugdinstelling
- Jeugd GGZ
  - Psychische behandeling
  - Dyslexiezorg

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat

11

bestuursopleidingen.nl

Overzicht jeugdhulp in het vrijwillig kader (2)

- Zorg bij ziekte of beperking:
  - AWBZ zorg thuiswonend kind
  - AWBZ zorg met verblijf

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat

12

bestuursopleidingen.nl

Overzicht jeugdhulp in het gedwongen kader

- Jeugdbescherming:
  - Ondertoezichtstelling
  - Uithuisplaatsing
  - Voogdijmaatregel
- Jeugdreclassering

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 13

bestuursopleidingen.nl

Gemeentelijke bevoegdheidsverdeling

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 14

bestuursopleidingen.nl

Taken en bevoegdheid gemeenteraad

- Artikel 2.2 Jw: plan vaststellen
- Artikel 2.9 Jw: verordening vaststellen

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 15

bestuursopleidingen.nl

Artikel 2.9 Jeugdwet

De gemeenteraad stelt bij verordening en met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens deze wet in ieder geval regels:

- over de door het college te verlenen *individuele* voorzieningen en *overige* voorzieningen, met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening;
- over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;
- de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 8.1.1 wordt vastgesteld, en
- voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 16

bestuursopleidingen.nl

Taken en bevoegdheden college

- Artikel 2.3 Jw: nodige jeugdhulp verlenen
- Artikel 2.4 Jw: gezagsmaatregel verzoeken
- Artikel 2.6 Jw: verantwoordelijk voor aanbod
- Artikel 2.7 Jw: overleg en afstemming
- Artikel 2.8 Jw: samenwerken met gemeenten
- Artikel 2.13 Jw: toezicht op aanbieders e.a.
- Artikel 8.1.1 Jw: verstrekken PGB
- Diverse bevoegdheden gedwongen kader: bijv. art. 1:265b BW

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 17

bestuursopleidingen.nl

Gemeentelijk plicht tot verlening jeugdhulp

Artikel 2.3 Jw:

Indien **naar het oordeel** van het college **een jeugdige** of **een onder** jeugdhulp nodig heeft in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen en voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen ontoereikend zijn, **treft** het college ten behoeve van de jeugdige die zijn **woonplaats** heeft binnen zijn gemeente, **voorzieningen** op het gebied van jeugdhulp en waarborgt het college een deskundige toeleiding naar, advisering over, bepaling van en het inzetten van de aangewezen voorziening, waardoor de jeugdige in staat wordt gesteld:

- gezond en veilig op te groeien;
- te groeien naar zelfstandigheid, en
- voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren, rekening houdend met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau.

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 18

De jeugdige

jeugdige: persoon die:

1. de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt,
2. de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt en ten aanzien van wie op grond van artikel 77c van het Wetboek van Strafrecht recht is gedaan overeenkomstig de artikelen 77g tot en met 77gg van het Wetboek van Strafrecht, of
3. de leeftijd van achttien jaar doch niet de leeftijd van drieëntwintig jaar heeft bereikt en ten aanzien van wie op grond van deze wet:
  1. is bepaald dat de voortzetting van jeugdhulp als bedoeld in onderdeel 1°, waarvan de verlening was aangevangen vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar, noodzakelijk is;
  2. vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar is bepaald dat jeugdhulp noodzakelijk is, of
  3. is bepaald dat na beëindiging van jeugdhulp die was aangevangen vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar, binnen een termijn van een half jaar hervatting van de jeugdhulp noodzakelijk is;

De ouder

- Gezaghebbende ouder, adoptiefouder, stiefouder of een ander die een jeugdige als behorend tot zijn gezin verzorgt en opvoedt, niet zijnde een pleegouder.
- Ouder zonder gezag lijkt dus geen ouder in de zin van de Jeugdwet
- tenzij “een ander ...”?
- Maar dan alleen als jeugdige bij het gezin hoort
- Pleegouder is uitgezonderd

Woonplaatsbeginsel

- Met name van belang voor de vraag **wie bevoegd** is tot een besluit en **wie betaalt**
1. woonplaats als bedoeld in artikel 12 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;
  2. ingeval de voogdij over de jeugdige berust bij een instelling als bedoeld in artikel 302 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek: de plaats van het werkelijke verblijf van de jeugdige;
  3. ingeval de woonplaats, bedoeld onder 1° en 2°, onbekend is dan wel buiten Nederland is: de plaats van het werkelijke verblijf van de jeugdige op het moment van de hulpvraag.
  4. Ingeval de jeugdige de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt: de woonplaats van de jeugdige.

Taken en bevoegdheden burgemeester

- In Jeugdwet geen nieuwe taken
- Wel in gewijzigd BW i.v.m. HKBM :
  - artikel 255, derde lid, BW: via RvdK rechterlijk oordeel over noodzaak ots

Actoren: wie doet wat?

Raad voor de Kinderbescherming

Onafhankelijke, landelijk werkende instantie, die :

1. de toegangspoort vormt voor jeugdbescherming
2. toetst of die voldoende effect heeft om de kinderschermingsmaatregel te kunnen beëindigen
3. betrokken is bij de jeugdreclasseringmaatregelen

bestuursopleidingen.nl

Gecertificeerde instelling

Artikel 3.2 Jw:

- Voert de kinderbescherming of jeugdreclassering uit
- Biedt zelf geen jeugdhulp aan

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 25

bestuursopleidingen.nl

Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (AMHK)

- Artikel 4.1.1 WMO: functioneren bovenlokaal
- Wettelijke taken:
  - Advisering bij vermoeden van geweld
  - Meldpunt voor vermoedens van geweld
  - Onderzoek of sprake is van geweld
  - Inschakelen jeugdhulp

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 26

bestuursopleidingen.nl

Jeugdhulpaanbieder

1. natuurlijke persoon die, het verband van natuurlijke personen dat of de rechtspersoon die bedrijfsmatig jeugdhulp doet verlenen onder verantwoordelijkheid van het college
2. solistisch werkende jeugdhulpverlener onder verantwoordelijkheid van het college

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 27

bestuursopleidingen.nl

Kinderrechter

- Neemt beschikkingen in het gedwongen kader
- Neemt beschikkingen omtrent gezag en omgang

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 28

bestuursopleidingen.nl

Toegang tot de jeugdhulp

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 29

bestuursopleidingen.nl

Mogelijkheden voor het verkrijgen van jeugdhulp

1. Vrij toegankelijke voorzieningen
2. Niet vrij toegankelijke voorzieningen:
  - a. Gemeentelijke route
  - b. Medische route: toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist
  - c. Justitiële route: toegang via GI, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting
  - d. Veiligheidsroute: toegang via het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) Veilig Thuis

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 30

bestuursopleidingen.nl

Gemeentelijke verordening

- In de verordening wordt vastgelegd welke vrij toegankelijke en niet-vrij toegankelijke voorzieningen er zijn
- Beleidsvrijheid van gemeenten maar wel verplichting tot verlenen van jeugdhulp

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 31

bestuursopleidingen.nl

Modelverordening VNG

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 32

bestuursopleidingen.nl

Hoofdpijnen toekenning jeugdhulp individuele voorziening

- Justitiële - en veiligheidsroute kent eigen traject
- Toegang medische route: zorgen voor inzet hulp na verwijzing, al dan niet via beschikking
- Toegang gemeentelijke route:
  - Hulpvraag melden
  - College doet vooronderzoek
  - Volgt een gesprek deskundigen - ouders - jeugdige
  - College stelt verslag daarvan op
  - Verslag wordt aangemerkt als aanvraag of er volgt een aanvraag

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 33

bestuursopleidingen.nl

Juridische complicaties

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 34

bestuursopleidingen.nl

Totstandkoming Jeugdwet een doolhof

- Jeugdwet, Invoeringswet, Participatiewet, Invoeringswet Participatiewet, WMO 2015, HKBM leiden tot Jeugdwet
  - Voorbeeld: 8.2.1, tweede lid onder b: ouderbijdrage niet verschuldigd als ouder van het gezag is *ontzet of ontheven*
- Diverse amendementen niet allemaal even mooi verwerkt:
  - Voorbeeld: 2.11: Het college kan de uitvoering van deze wet, behoudens de vaststelling van de rechten en plichten van de jeugdige of zijn ouders, door derden laten verrichten.
  - Wat is hier bedoeld? Geen mandaat mogelijk? Wie zijn derden?

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 35

bestuursopleidingen.nl

Civil en bestuursrecht door elkaar

- Jeugdrecht deels civielrechtelijk en deels bestuursrechtelijke geregeld
- Bestuursrechtelijke begrippen krijgen een civielrechtelijke complicatie: wie is belanghebbende?
- Bevoegde rechter, ook bij verleningsbeschikkingen, is de jeugdrechter

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 36

bestuursopleidingen.nl

Verschillende civiele procedures

- Tijdens en na echtscheiding:
  - De echtscheiding, eventuele voorlopige voorzieningen
  - Kort geding
  - Gezag en omgang
- Kinderbescherming:
  - Ondertoezichtstelling
  - Uithuisplaatsing
  - Gezagsbepenkende maatregel en voogdij

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 37

bestuursopleidingen.nl

Besluit B en W	Besluit GI	Beschikking KR	Overige besluiten
Verlening 2,3 Jw en Vo	Verlening 3,5 Jw Aanwijzing 1.263 Intrekking aanwijzing 1.265 Beëindiging uitp 1.265d Beperking omgang 1.265f	(V)OTS 1.256 MUHP 1.265a Beperking gezag 1.265e Omgang 1.265e Vervangende toestemming 1.265h en 1.265i	Diverse besluiten mbt pleegzorg
Bezwaar bij college Beroep conform Awb bij kinderrechter	Beroep bij KR 1.264 Termijn 2 weken	Hoger beroep: Hof tenzij uitgesloten RvV	Bezwaar bij RvDK Beroep bij algemeen bestuursrechter
Hoger beroep: CRVB	Hoger beroep: Hof (niet in alle gevallen)	Cassatie	Hoger beroep: ABR5

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 38

bestuursopleidingen.nl

Vernieuwing met bestaande wetgeving

- Een van de doelen van de transitie is komen tot vernieuwing
- Maar wel binnen de kaders van de Algemene wet bestuursrecht, traditioneel gericht op respecteren van aanspraken
- We volgen de Awb route:
  - De belanghebbende
  - De aanvraag
  - De beschikking
  - Het nemen van de beschikking
  - De inhoud van de beschikking
  - De uitvoering van de jeugdhulp

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 39

bestuursopleidingen.nl

De belanghebbende bij de verleningsbeschikking

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 40

bestuursopleidingen.nl

De belanghebbende volgens 1:2 Awb

- Degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit betrokken is:
  - persoonlijk belang (niet behoren tot de 'grijze massa')
  - eigen belang
  - rechtstreeks betrokken of getroffen belang (niet afgeleid)
  - actueel belang (het belang speelt nu)
  - objectiveerbaar belang (geen subjectieve gevoelens)

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 41

bestuursopleidingen.nl

Belanghebbende volgens 798 Rv

- Betreft specifieke regeling voor (familie- en) jeugdrecht
- 798: onder belanghebbende wordt verstaan:
  - degene op wiens rechten of verplichtingen de zaak rechtstreeks betrekking heeft. Degene die niet de ouder is en de minderjarige op wie de zaak betrekking heeft gedurende ten minste een jaar als behorende tot zijn gezin verzorgd en opvoedt, wordt aangemerkt als belanghebbende.
  - Prejudiciële vragen leiden tot beschikking HR 12 september 2014, ECLI:NL:HR:2014:2665

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 42

bestuursopleidingen.nl

Enkele potentieel belanghebbenden

- De ouders:
  - met gezag
  - zonder gezag
  - biologische vader
  - erkennende, biologische vader
  - stiefouder
- De jeugdige
- De grootouders
- De pleegouders (geen ouder in de zin van de Jw)
- De voogd
- ...

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 43

bestuursopleidingen.nl

Jeugdige belanghebbend?

- HR 5-12-2014, HR:2014:3535:
  - In alle familierechtelijke zaken dient kind te worden beschouwd als belanghebbende
  - Maar dat wil niet zeggen dat het alle processuele bevoegdheden kan uitoefenen zonder vertegenwoordiger
  - Rechter kan overgaan tot bijzondere curator (1:250)
  - Kind dient wel geïnformeerd te worden over de inhoud van de gedingstukken
- Zie ook 8:21 Awb

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 44

bestuursopleidingen.nl

Casus Aislinn

- Aislinn 14 jaar, woont bij moeder zonder gezag, vader heeft gezag maar zwerft. A verkeert in crisis, onmiddellijke hulp noodzakelijk.
  1. Waar moet om hulp gevraagd worden?
  2. Kan moeder een aanvraag indienen?
  3. Kan Aislinn een aanvraag indienen?
- B en W verlenen jeugdhulp; vader duikt op:
  1. Kan vader bezwaar maken?
  2. Vader stelt dat b en w niet bevoegd waren. Terecht?

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 45

bestuursopleidingen.nl

Het aanvragen van jeugdhulp

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 46

bestuursopleidingen.nl

WMO procedure volgen of niet?

- Aanvragen kan volgens de Awb alleen door een belanghebbende
- In model VNG door aanvraag jeugdigen en ouders (als bedoeld in Jw?)
- In model VNG verzoek jeugdhulp op zelfde wijze als verzoek WMO
- Verzoek, eerst onderzoek, verslag, inzet jeugdhulp

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 47

bestuursopleidingen.nl

De weekendpleegzorgvoorziening voor Terence

- Terence, 15 jaar, moeder dient aanvraag in om hulp in de vorm van weekendpleegzorg.
- Volgt onderzoek en gesprek met deskundigen; na 8 weken is er nog niets gebeurd. Moeder van Terence stelt b en w in gebreke en stelt 2 weken later dat dwangsommen verschuldigd raken.
- B en w verwijzen naar de verordening: eerst moet nog een procedure worden doorlopen voordat de aanvraag kan worden ingediend.
- Terecht?

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 48

bestuursopleidingen.nl

De beschikking

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 49

bestuursopleidingen.nl

Wel of geen beschikking?

- VNG vindt dat beschikking alleen nodig is als belanghebbenden bezwaar willen maken
- Professionals weten wat ze doen, vernieuwing staat voorop en bureaucratische rompslomp is niet gewenst
- De wetgever gaat uit van een **verplichting tot verlenen van jeugdhulp**: er is geen aanspraak, alleen een plicht
- Maar wat zijn de mogelijkheden die de Awb kent voor dit soort situaties?

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 50

bestuursopleidingen.nl

Natuurlijk wel een beschikking

- Verplichting zonder aanspraak is een vreemde eend in de bijt: soort "natuurlijk besluit" kennen we niet
- Betreft handeling, gericht op publiekrechtelijk rechtsgevolg
- Dus een besluit is **altijd** nodig tenzij toegang op andere wijze:
  - Niet via de medische route (beschikking blijft nodig)
  - Wel via juridische route (kinderrechter, reclassering)
  - Wel via GI, AMHK

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 51

bestuursopleidingen.nl

Beslissing nemen

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 52

bestuursopleidingen.nl

Bevoegdheid

- Alleen indien jeugdige woonplaats in de gemeente heeft
- Mandaat mogelijk?
- Artikel 2.11, eerste lid:
  - Het college kan de uitvoering van deze wet, **behoudens de vaststelling van de rechten en plichten van de jeugdige of zijn ouders**, door derden laten verrichten.
- Dus mandaat niet mogelijk?

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 53

bestuursopleidingen.nl

Uitspraak Rb Gelderland ECLI:NL:RBGEL:2015:1016

- 6.1.8 Jw: b+w kunnen verzoek muhp indienen (buiten ots)
- 6.1.2 5^e lid Jw: muhp alleen verlenen indien b+w VBS geeft
- Kan het college deze bevoegdheden mandateren aan GI?
- Rb Gelderland: nee want in strijd met 10:3 3^e lid:
  - 6.1.8: GI kan verzoek muhp indienen in het kader van ots, dus niet in het vrijwillig kader
  - 6.1.2: is in strijd met 2.11 en regiefunctie van de gemeente
- RBROT:2015:1659: GI kan verzoek niet als GI indienen terwijl ook niet gebleken is van mandaat van bevoegdheid tot nemen van een VBS door de gemeente (= b+w)

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 54

bestuursopleidingen.nl

De inhoud, het gelijkheidsbeginsel

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 55

bestuursopleidingen.nl

Wijkteams en gelijke behandeling van personen

- Prof. Vonk in Binnenlands Bestuur: “gelijkheidsbeginsel gaat de gemeenten goud geld kosten”
- Manshanden (RMO): “accepteer de verschillen; geen toekenning publieke voorzieningen op basis van rechten en aanspraken maar op basis van behoeften en vermogens”
- En U?

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 56

bestuursopleidingen.nl

De uitvoering van de jeugdhulp

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 57

bestuursopleidingen.nl

De jeugdhulpaanbieder

- Gemeenten hebben, om te voldoen aan de verplichting tot jeugdhulp, contracten gesloten met aanbieders
- Maar wat nu als de jeugdige een bepaalde aanbieder op het oog heeft waarmee geen contract bestaat?
- Dan kan een PGB worden verleend. Wet en verordening stellen grenzen: zie artikel 8.1.1 Jw
  - Bekwaamheid ouders
  - Motivering
  - Kwaliteit aanbieder
- Voor de uitvoering is altijd **toestemming** nodig

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 58

bestuursopleidingen.nl

Toestemming van de minderjarige: 7.3.4 e.v.

- Hangt af van de leeftijd:
  - < 12 jaar: alleen ouders met gezag toestemming
  - >12 en < 16 jaar: ouders met gezag en kind
  - > 16 jaar: alleen kind (tenzij 7.3.4, derde lid)
- 7.3.5: minderjarige > 16 jaar mag in en buiten rechte voor zichzelf optreden

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 59

bestuursopleidingen.nl

Internationale aspecten

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat 60

Het IVRK

- Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, New York 1989
- Nederland toetreden in 1995
- Bevat rechtstreeks werkende bepalingen:
  - Artikel 3
  - Artikel 12
  - en andere maar rechtspraak is zeer divers

Artikel 3 IVRK

- Bij alle maatregelen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden genomen door openbare of particuliere instellingen voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteit en of wetgevende lichamen, vormen de belangen van het kind de eerste overweging.

Artikel 12 IVRK

1. De Staten die partij zijn, verzekeren het kind dat in staat is zijn of haar eigen mening te vormen, het recht die mening vrijelijk te uiten in alle aangelegenheden die het kind betreffen, waarbij aan de mening van het kind passend belang wordt gehecht in overeenstemming met zijn of haar leeftijd en rijpheid.
2. Hiertoe wordt het kind met name in de gelegenheid gesteld te worden gehoord in iedere gerechtelijke en bestuurlijke procedure die het kind betreft, hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenkomst van een vertegenwoordiger of een daarvoor geschikte instelling, op een wijze die verenigbaar is met de procedureregels van het nationale recht.

Het EVRM

- Het Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden
- Voorheen Europees maar ook andere landen nemen deel
- Vooral artikel 8: recht op familieleven en op privéleven
- Speelt een rol bij omgang ingeval gescheiden ouders, grootouders, gesloten jeugdhulp

Hoe zijn de belangen van het kind geborgd?

- Wat doet de gemeente precies om er voor te zorgen dat:
  - Bij alle beslissingen de belangen van het kind de eerste overweging zijn
  - Het kind (veilig) gehoord wordt bij de eerste beslissing
  - Het kind (veilig) gehoord wordt in bezwaar
  - Het kind op zijn niveau wordt betrokken in het besluit

Bestuursrechtelijke toetsing door de kinderrechter

De kinderrechter als bestuursrechter

- MvT: de kinderrechter toetst op eenzelfde wijze als de bestuursrechter en kan de beschikking dan ook slechts in stand houden of vernietigen
- Wel een aantal kanttekeningen:
  - Jurisprudentie CRvB bij WMO
  - Kinderrechter is civiele beschikkingenrechter
  - Belang van het kind
  - Beoordelingsruimte artikel 2.3

CRvB en WMO

- Artikel 4 WMO oud: Ter compensatie van de beperkingen die een persoon ..., ondervindt in zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie, treft het college van burgemeester en wethouders voorzieningen
- Artikel 2.3 Jw: Indien naar het oordeel van het college een jeugdige of een ouder jeugdhulp nodig heeft ..., treft het college ten behoeve van de jeugdige die zijn woonplaats heeft binnen zijn gemeente, voorzieningen
- In beide wetten resultaatsverplichting maar ruime vrijheid in beoordeling voorzieningen
- CRvB toetst (niet) toegekende voorziening vol

Civiele beschikkingenrechter

- Kinderrechter is:
  - Beschikkingenrechter: neemt normaliter zelf de beslissingen
  - Civiele rechter:
    - Stelplicht en bewijslast speelt een belangrijke rol
    - Niet bestuursrechtelijk geschoold

Belang van het kind

- Centraal bij de kinderrechter staat het belang van het kind
- Rechter
  - zal snel aansluiten als voldoende duidelijk is dat het belang van het kind daarmee gediend is
  - zal het kind > 12 jaar zeker horen

Beoordelingsruimte 2.3 Jw

- Indien *naar het oordeel van het college* lijkt subjectieve beoordelingsvrijheid te suggereren
- Gelet artikel 3 IVRK zal de rechter daaraan voorbijgaan door niet marginaal maar vol te toetsen
- Dus zal de rechter bij de beoordeling van aard en omvang van de voorziening het belang van het kind vol betrekken

Recente jurisprudentie 1

- Nog geen jurisprudentie over verleningsbeschikkingen die als zodanig bestreden worden
- Wel jurisprudentie over mandaat aan GI om te verzoeken om muhp in een vrijwillig kader en om verleningsbeschikking te geven: zie rechtbanken Rotterdam en Gelderland
- Ook vrij veel jurisprudentie over overgangsrecht (bureaus jeugdzorg moeten worden gecertificeerd en dat is niet overal direct het geval)

bestuursopleidingen.nl

ECLI:NL:RBLIM:2015:2187

- Voorlopige ots en muhp van een **ongeboren kind** (1:2 BW: het kind waarvan een vrouw zwanger is, wordt als geboren aangemerkt zo dikwijls zijn belangen dat vorderen)
- Raad voor de Kinderbescherming verzoekt om ots en muhp
- Op grond van 1:265b 2^e lid hoort bij verzoek een verleningsbeschik-king van het college
- “In de door de raad overgelegde verleningsbeslissing van de gemeente Landgraaf ziet de kinderrechter niet het in artikel 1:265b lid 2 BW vereiste besluit van het college van burgemeester en wethouders, bedoeld in artikel 2.3 lid 1 van de Jeugdwet.”
- Maar rechter kan ook zonder verleningsbeschikking muhp verlenen als belang van het kind dat nodig maakt

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat

73

bestuursopleidingen.nl

ECLI:NL:ZWB:2015:1106

- B+W verzoeken muhp van een minderjarig meisje in verband met lage ego-ontwikkeling en regelmatig voorkomen in risicovolle situaties in contacten met jongens en mannen.
- Hulp in open setting niet afdoende. Daarom verzoek gesloten plaatsing.
- Kinderrechter verleent de machtiging.

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat

74

bestuursopleidingen.nl

ECLI:NL:RBAMS:2015:978

- Verlenging vots en spoedmachtiging uhp
- Ouders zijn het eens, minderjarige zelf niet
- Raadvrouw wijst op ontbreken verleningsbeschikking, een formeel vereiste voor verlening muhp
- Ter zitting heeft de kinderrechter de GI expliciet gevraagd of die instemt met plaatsing in gesloten instelling
- GI heeft expliciet ingestemd
- Rechter gaat voorbij aan ontbreken verleningsbeschikking en wijst nog op 6.1.2 7^e lid Jw

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat

75

bestuursopleidingen.nl

Bestuursrechtelijke opleidingen op maat

76